

П. Г. УДХАУС

БИЛ КОПОЯТ

Превод от английски: Стоян Бабалев, Красимира Маврова, 2001

chitanka.info

Има божествена промисъл, която направлява живота ни. Вземете например случая с Хенри Пифийлд Райс, детектив.

Трябва да уточня предварително занятието на Хенри, за да не се получат недоразумения и разочарования. Ако просто кажа, че е детектив и оставя нещата така, ще привлече читателския интерес в погрешна посока. Той беше по-особен вид детектив, нещо като копой. В Международно бюро за разследване „Стафорд“ на улица „Странд“, където беше местоработата му, от него не искаха да разплита мистерии, пред които полицията безпомощно е вдигнала ръце. Никога в живота си не бе измервал отпечатък от стъпка, а с това, което не знаеше за петната от кръв, можеше да попълни цяла градска библиотека. Задачите, които възлагаха на Хенри, бяха да стои в дъжда пред определен ресторант и да отбелязва в тефтерчето си в колко часа някой, който е бил вътре, е излязъл. Така че не очаквайте да предложи на вашето внимание история от вида „Пифийлд Райс, супердетективът — Приключението с рубина на Махараджата“, а най-обикновени случки от живота на един най-обикновен млад мъж, известен сред колегите си под различни имена като например „тъпанара“, „онзи глупак, как му беше името“ и „ей, ти“.

Хенри живееше в пансион на улица „Гилфорд“. Един ден в пансиона пристигна ново момиче и зае мястото до Хенри в общата трапезария. Казваше се Алис Уестън. Беше дребна, мълчалива и много хубава. Разбираха се чудесно. Разговорът им първо се ограничаваше с времето и новите филми, но много скоро стана по-личен. С изненада Хенри разбра, че тя работи в театъра като статистка в мюзикъли. Момичетата от мюзикъли, които бяха живели до този момент в пансиона, бяха от друг тип — добри девойки, но прекалено шумни и прекалено пристрастени към изкуствените бенки. Алис Уестън беше различна.

— В момента репетираме — каза тя. — Заминаваме на турне другия месец с „Момичето от Брайтън“. А вие с какво се занимавате, господин Райс?

Хенри не отговори веднага. Той знаеше добре каква сензация ще предизвика професията му.

— Аз съм детектив — тихо каза той.

Когато изричаше тези думи на някое момиче, обикновено то реагираше с писъци на възхищение и удивление. В този случай обаче,

за свое съжаление, Хенри прочете в кафявите очи явно неодобрение.

— Какво има? — попита той леко обезпокоен, защото дори в този ранен етап от запознанството им страшно желаше да ѝ се хареса.
— Не си ли падате по детективи?

— Не зная. Някак си и през ум не би ми минало, че вие сте един от тях.

Това изказване възвърна самообладанието на Хенри. Естествено, един детектив не иска да изглежда като детектив и да изпорти цялата работа още в самото начало.

— Мисля, че... нали няма да ми се обидите? — попита момичето.

— Продължете.

— Винаги съм гледала на тази професия като на малко... долна.

— Долна! — изпъшка Хенри.

— Ами да, следиш хората, шпионираш ги.

Хенри бе разтърсен. Тя беше описала работата му с точност до милиметър. Може да има детективи, чиято работа не отговаря на нейното описание, но той вършеше точно това и го знаеше. Вината не беше негова. Шефът нареждаше да следи някого и той следеше. Ако откажеше, щеше да бъде уволнен на момента. Не беше лесно и все пак той усети жилото на нейните думи и първите семена на недоволство от настоящата му професия намериха благодатна почва в душата му.

Може да си помислите, че тази откровеност от страна на момичето бе угасила тутакси у Хенри пламъка на любовта. Определено в такъв случай един човек с достойнство би трябвало да стане от масата и да се премести до някой, който повече цени романтиката на детективската работа. Но не, той остана на мястото си и в същия момент Купидон, за който се говори, че стреля най-точно в трапезариите на пансионите, изпрати стрелата си право в сърцето му.

Той ѝ направи предложение.

Тя му отказа.

— Не защото не ми харесвате. Мисля, че вие сте най-приятният мъж, когото съм срещала.

Хенри бе положил неимоверни усилия, за да спечели по-предно място в нейните предпочитания.

Бе работил търпеливо и продължително, преди да подложи на проверка късмета си.

— Бих се омъжила за вас още утре, ако нещата стояха другояче. Но аз работя в театъра и смятам така да бъде и занапред. Повечето момичета искат да се махнат, но не и аз. И нещото, което никога няма да направя, е да се омъжа за човек с друга професия. Моята сестра Женвиев направи тази грешка и знаете ли какво ѝ се случи? Омъжи се за търговски пътник и честна дума, той наистина пътуваше. Никога не се виждаха за повече от пет минути в годината, освен в случаите, когато продаваше мъжко бельо в същия град, където тя представяше своето изкуство — и дори тогава той само ѝ махваше с ръка и отново отпрашваше нанякъде. Моят съпруг трябва да бъде до мен, да мога да го виждам. Съжалявам Хенри, но съм убедена, че съм права.

Решението ѝ изглеждаше окончателно, но Хенри не бързаше да се отчайва. Той беше решителен млад мъж. Човек непременно трябва да бъде такъв, за да издържа висейки неопределено време пред ресторанти в проливния дъжд.

И вдъхновението дойде — Хенри потърси театрален агент.

— Искам да играя в театъра, в операта.

— Да видим как танцувате.

— Не умея да танцувам.

— Пейте тогава — каза агентът.

Хенри започна.

— Престанете да пеете — побърза да добави само след миг агентът. — А сега си идете и изпийте една чаша горещ чай и гърлото ще ви мине.

И Хенри си отиде.

Няколко дни по-късно, в Бюрото, колегата детектив Симъндс му направи знак с ръка.

— Хей, ти! Шефът те търси. Размърдай се!

Господин Стафорд говореше по телефона.

— О, Райс, тук една жена иска да проследим мъжа ѝ, докато е на път. Той е актьор. Изпращам теб. Иди на този адрес и вземи снимки и всякакви подробности. Ще трябва да хванеш влака в петък, единнайсет часа.

— Да, сър.

— Той е в трупата с „Момичето от Брайтън“. Първото им представление е в Бристъл.

Понякога Хенри имаше чувството, че Съдбата му прави напук. Ако задачата беше свързана с която и да е друга трупа, всичко щеше да бъде наред, защото от професионална гледна точка това беше най-важната мисия, която му поверяваха. Ако никога не беше срещал Алис Уестън и никога не беше чувал възгледите ѝ за детективската работа, щеше да се чувства доволен и поласкан. Но при това стечение на обстоятелствата Хенри беше убеден, че съдбата направо се гаври с него.

На първо място си представете мъчението да бъде постоянно близо до нея, без да е в състояние да ѝ се разкрие; да я наблюдава как се забавлява в компанията на други мъже. Той щеше да е дегизиран, тя нямаше да го разпознае и страданията му щяха да бъдат неописуеми.

На второ място, налагаше се да следи и шпионира в нейно присъствие.

Но... работата си е работа.

В единатсет без пет в уречения ден той беше на гарата. Изкуствена брада и очила скриваха истинската му самоличност от околните. Ако го бяхте попитали с какво се занимава, щеше да ви отговори, че е шотландски бизнесмен, въпреки че приличаше много повече на автомобил, минал през купа сено.

Перонът беше пълен с народ. Приятели и роднини на актьорите бяха дошли да изпратят трупата. Хенри погледна скришом зад широкия гръб на един хамалин, който му служеше чудесно за параван. Колкото и да не му се искаше, беше дълбоко впечатлен. Винаги се вълнуваше, когато беше в близост до сцената. Разпозна някои знаменитости. Дебелият мъж с кафявия костюм например беше комедиантът Уолтър Джелифи — звезда на трупата. Гледаше го втренчено през очилата. И други известни актьори се мотаеха наоколо. Видя и Алис. Тя говореше с някакъв тип с лице като томахапка и му се усмихваше така, сякаш наистина ѝ беше приятно. Под буйната растителност, която беше залепил на лицето си, Хенри скръцна със зъби.

Беше трудно да се каже дали през следващите няколко седмици докато следваше по петите „Момичето от Брайтън“ от град на град, Хенри е щастлив или нещастен. От една страна беше мъчително да усеща близостта на Алис и да не може да се приближи до нея, но от

друга не можеше да отрече, че си прекарва чудесно, обикаляйки страната с трупата.

Беше осъзнал, че това е начинът на живот, за който е бил роден. Съдбата го беше запокитила в един лондонски офис, но това, което наистина харесваше, беше такова волно пътуване. Някаква циганска жилка у него правеше приятни дори явните неудобства на това театрално турне. Обичаше да пътува с влак, обичаше да нощува в непознати хотели, но най-много от всичко обожаваше артистичното наблюдение на нищо неподозиращите си спътници, все едно бяха десетки мравчици. Това беше наистина най-хубавата част от приключението. Нека Алис си приказва каквото иска за следенето и шпионирането, но ако погледнете с непредубедено око, няма да видите нищо позорно в заниманието. Защото детективската работа е изкуство. Иска се находчивост и въображение, за да може един преследвач и шпионин да се дегизира успешно. Не можеш просто да си кажеш „Ще ги проследя“ и толкова. Не-е-е. Ако се опитате да го направите без подготовка, моментално ще ви разконспирират. Трябва да сте експерт в прикриването. Трябва да сте един човек в Бристъл и съвсем друг в Хъл, особено ако сте общителен тип като Хенри и обичате компанията на актьорите.

Сцената винаги бе привличала Хенри Пифийлд Райс. Вълнуваха го запознанства дори с актьори, чиито имена бяха изписани със ситни букви по афишите. В пансиона на улица „Гилфорд“ живееше един младеж, който винаги бе в състояние да му измъкне някой шилинг само с разказа си за това как по време на странстванията си бе спасил от провал едно представление в провинцията, като се съгласил да се включи в него в последния момент. А по време на турнето с „Момичето от Брайтън“ Хенри постоянно контактуваше с хора, които отдавна си бяха изградили имена на театралното поприще. Уолтър Джелифи беше знаменитост още когато Хенри беше ученик, баритонът Сидни Крейн и други от многобройната трупа бяха все актьори, небезизвестни в Лондон. Хенри благоговееше пред тези величия.

Не беше никак трудно да завържеш познанство с който и да е от тях. Шефовете на трупата винаги отсядаха в най-скъпите хотели и Хенри — тъй като разходите му се поемаха от Бюрото — правеше същото. Едно уиски със сода, предложено в подходящ момент, превръщаше двама непознати в сърдечни приятели. Уолтър Джелифи

по-специално беше изключително достъпен. Всеки път, когато Хенри сядаше на неговата маса — с различна външност, разбира се — известният комик го посрещаше още по-сърдечно от последното им запознаване.

На шестата седмица от турнето, когато Хенри беше произведен от обикновен познат в чин сродна душа, известният комик го покани в стаята си да изпушат по една пура.

Хенри бе поласкан и щастлив — Джелифи беше особа винаги заобиколена от почитатели и по тази причина поканата беше истински комплимент.

Хенри запали пурата си. Сред новите му приятели се твърдеше, че пурите на Уолтър Джелифи го поставят под ударите на закона, забраняващ носенето на оръжие, но Хенри би изпусил подаръка от такава личност дори и да беше зелев лист. Той изпусна доволно дима от първото дръпване. Тази седмица се беше маскирал като стар полковник от колониалните войски в Индия и направи комплимент на домакина за аромата на пурата с вежливост, характерна за доброто старо време.

Уолтър Джелифи изглеждаше поласкан.

— Много е приятна, нали? — попита той.

— Да, наистина. Благодаря — каза Хенри и приглади побелелите си мустаци.

— Няма защо. А сега, кажи ми, стари приятелю, кой от нас следиш?

Хенри за малко да глътне пурата си.

— Какво искаш да кажеш? — попита той, след като кашля в продължение на няколко минути.

— Хайде, хайде — запротестира Джелифи, — няма защо да се криеш от мен. Знам, че си детектив. Въпросът е „Кой е човекът, когото следиш?“ Ето това се чудим всички през цялото време.

Всички!

Всички се чудели!

По-унизителна ситуация от тази Хенри не можеше да си представи. До този момент той бе гледал на собственото си присъствие сред трупата като на учен-изследовател, който незабелязано наблюдава обитателите на капка вода под микроскопа си. А те всички го бяха разконспирирали. Всички.

Ударът беше зашеметяващ. Ако имаше нещо, с което Хенри особено се гордееше, това беше съвършенството му в дегизирането. Може би схващаше малко бавно, може би не беше от най-умните, но умееше да се дегизира. Имаше цял арсенал от прикрития, чрез които да промени самоличността си и всяко едно по-сигурно от предишното.

Ако се разхождате по улицата, може да се случи да срещнете някой типичен търговски пътник — елегантен и сръчен. Само след миг се натъквате на някой австралиец с огромна брада. По-късно стар пенсиониран полковник ще ви спре и вежливо ще ви помоли да му кажете как да стигне до площад „Трафалгар“. След още няколко стъпки някой издокаран по последна мода денди ще ви помоли за огънче, за да си запали пурата. Бихте ли заподозрели и за един-единствен миг, че всичките тези случайни минувачи, толкова различни един от друг, всъщност са един и същ човек?

Разбира се, че бихте.

Хенри не знаеше това, но в очите на прислужницата Бела, която отваряше вратата на пансиона, той си бе изградил репутацията на шегаджия, който обича да изненадва околните. Имаше навика да изпробва различните си прикрития пред нея. Често звънеше на вратата, питаше за собственичката и когато прислужницата отиваше да я повика, той се шмугваше в стаята си. Там сваляше грима и перуките, приемаше обичайния си вид и слизаше небрежно по стълбите, като си тананикаше весела мелодийка. А през това време Бела споделяше с готвачката: „Господин Райс току-що се прибра и пак изглеждаше много странно“.

Хенри седеше и зяпаше Уолтър Джелифи с отворена уста. Комикът го наблюдаваше с любопитство.

— Изглеждаш поне на сто години. На какъв си се маскирал сега? На парче спаружена горгонзола^[1]?

Хенри хвърли един бърз поглед към огледалото. Да, наистина изглеждаше доста стар. Беше се престарал с бръчките по челото. Приличаше на нещо средно между младолик столетник и изпуснат по погрешка от Инквизицията грешник.

— Само ако знаеше как разсейваш актьорите — продължи Джелифи, — щеше да престанеш. Преди да се появиш, момчетата бяха скромни, дисциплинирани. А сега не правят нищо друго, освен да се обзалагат каква маскировка ще си нахлузиш в следващия град. Не

разбирам защо толкова често трябва да я променяш. Изглеждаше чудесно като шотландец в Бристъл. Всички го признаха. Трябваше да си останеш така. Откъде ти хрумна да си лепнеш тия проскубани мустачки в Хъл? Изглеждаше ужасно, а и с този костюм от туид... Както и да е. Да не се отклоняваме от въпроса. Живеем в свободна страна. Ако искаш да се загрозяваш, изборът си е твой. Доколкото знам не е противозаконно. Това, което искам да разбера, е, кой е човекът? По следите на кого си, Бил? Ще ме извиниш, че те наричам Бил. Тук си известен като Бил Копоят. Кой е човекът?

— Няма значение — каза Хенри.

Още щом изрече тези думи, той осъзна, че отговорът му не е от най-сполучливите, но чувстваше главата си изпразнена от каквито и да е мисли. В Бюрото не отвърщаше на критиките по повод на някои неудачи в работата си. Отдаваше ги на естествената склонност на човека да се заяжда с колегите си. Но да бъдеш разконспириран от толкова много хора и то по такъв начин, беше съвсем друго. Душевните му устои бяха пред срутване.

— Разбира се, че има значение — възпротиви се Джелифи. — Теглихме жребий и у когото се падне името на следения, събира джакпота. Хайде, изплюй името! Кой е той?

Хенри стана и се запъти към вратата. Това, което бушуваше в гърдите му, не можеше да се изрази с думи. Дори и начинаещият детектив има своята професионална гордост. Никой не може да остане равнодушен пред откритието, че шпионирането ти е станало обект на залагания от страна на тези, които шпионираш. Болката е неописуема.

— Ей, не си тръгвай. Къде отиваш? — провикна се събеседникът му.

— Обратно в Лондон — каза Хенри с горчивина. — Няма смисъл да оставам повече тук, нали?

— Що се отнася до мен, не бих твърдял подобно нещо. Не бързай. Сега си мислиш, че след като те разкрихме, способностите ти на детектив ще бъдат подложени на съмнение. Така ли е? Няма защо да се тревожиш. Какво значение има това за теб? Не ти плащат за свършена работа, нали? Шефът ти е казал: „Следи!“. Ами, правй го. Ще ми бъде неприятно да те загубя. Предполагам, че не си наясно, но ти си ни талисманът на турнето. Такъв талисман никога не сме имали. Още от самото начало играем с огромен успех. По-скоро бих убил

черна котка, отколкото да те загубя. Зарежи дегизировката и остани с нас. Умолявам те.

Детективът също е човек. Колкото по-малко е детектив, толкова повече е човек. Хенри не беше кой знае какъв детектив и човешките му черти, естествено, бяха добре изразени. Още като момче никога не можеше да устоява на любопитството. Ако на улицата се събереше тълпа от хора, той се присъединяваше. Би се спрял да позяпа витрина, на която има надпис „Вижте тази витрина!“, дори ако от това зависеше дали ще успее да избяга от стадо подивели бикове. Винаги бе имал непреодолимото желание някой ден да надникне зад завесите на театралната сцена.

Имаше и още една причина, която окончателно наклони везните. Ако приемеше тази покана, той най-накрая щеше да може свободно да се вижда и говори с Алис Уестън и да осуети плановете на мъжа с лице като томахапка, на когото гледаше с подозрение и ревност още от първия ден на гарата.

Да се вижда с Алис! И може би с красноречието си да я убеди да промени решението си.

— Е, звучи примамливо — каза най-сетне той.

— И още как! Значи се договорихме. И сега, при новосъздалите се обстоятелства, кой е той?

— Не мога да ти кажа — призна Хенри. — Мога единствено да те уведомя, че до този момент не съм мръднал и крачка напред в сравнение с началото. Но ще продължа да следя. Който и да е — аз ще следя.

— Разбира се. Не ми беше минало през ума — каза Джелифи, човек с чиста и дисциплинирана съвест. — Но само между теб и мен, не съм аз, нали?

Лицето на Хенри остана каменно. Макар и рядко, но от време на време той имаше своите върхови постижения.

— А! — каза той и бързо излезе с чувството, че колкото и зле да се бе представил по време на разговора, финалът беше впечатляващ. Очевидно в изкуството на дегизирането много неща му куцаха, но никой не би могъл да вложи повече мрачна зловещина в това „А!“. Тази мисъл го успокои и той осъзна, че през нощта ще спи спокойно.

Следващата вечер за първи път в живота си Хенри се озова зад кулисите и на момента изпита сложните чувства, завладяващи

обикновения лайк на това мистично място. Състоянието му можеше да се сравни, да речем, с това на котка, избягала от уютния дом и попаднала сред враждебните обитатели на непознат двор. Намираще се в един нов свят, населен със странни същества, които се носеха насам-натам в приказния полумрак като пъстри животни в пещера.

„Момичето от Брайтън“ беше една от онези екзотични продукции, създадени специално за отегчени бизнесмени. Разчиташе на успех до голяма степен благодарение на многобройните участници в масовите сцени, честото им появяване на сцената и непрекъснатата смяна на костюмите. В резултат на това Хенри беше в центъра на една многоцветна мозайка от женска красота, облечена по такъв начин, че да представя най-разнообразна флора и фауна като зайци, парижки студенти, провинциални девойчета, холандски селяни и нарциси. Мюзикълът е гювечът на сценичното изкуство. Можеш да добавяш каквото си искаш и пак ще си сигурен, че от това постановката само ще спечели.

Погледът му обходи пъстроцветната навалица в търсене на Алис. На нито едно от представленията, които беше посетил по време на скиталчествата на трупата из страната през последните шест седмици, Хенри не бе успял да я разпознае. „Напълно възможно е — помисли си той, — тя вече да е на сцената, скрита в някой розов храст или друг шубрак, готова при подаден сигнал да изскочи от скривалището си и да се покаже на публиката в къса поличка“. Защото в „Момичето от Брайтън“ всяка една част от декора можеше в един момент да се окаже момиче от хора.

Забеляза я сред нарцисите. Не беше особено убедителна като нарцис, но за Хенри тя изглеждаше божествено. С разтреперани колене той си запробива път сред множеството и пламенно я хвана за ръката.

— Ей, Хенри! Откъде се появи?

— Много се радвам да те видя!

— Как се озова тук?

— Много се радвам да те видя!

В този момент помощник-режисьорът, мучейки от суфльорската кабина, настоя Хенри да се изпари.

Едно от тайнствата на сценичната акустика е това как и най-тихият шепот на някой от техническия персонал може да прокънти из

цялата зала, докато помощник-режисьорът, дори и да си пръсне дробовете от напъване, ще остане нечут за публиката.

Хенри млъкна, стреснат от властния тон. Откъм скритата зад завесите част на сцената се чу глас, който пееше някаква песен за луната. Юни също се споменаваше. В нея позна песен, която винаги му се струваше досадна. Мразеше и жената, която пееше — някоя си госпожица Клариса Уивър, която играеше любимата на героя.

И не беше единственият, доколкото беше успял да забележи. Госпожица Уивър беше недолюбвана от колегите си. Беше получила ролята по-скоро като жест на лична симпатия от страна на ръководството, отколкото благодарение на таланта си. Тя пееше безобразно, играеше с безразличие и не знаеше какво да прави с ръцете си. Всички тези неща можеше и да ѝ се простят, но към тях тя прибавяше и престъплението, познато в театралните среди като „доминиране“. Това означава, че не можеше да ѝ се угоди за нищо, а в такива случаи тя го огласяваше на всеослушание. Уолтър Джелифи беше споделял неведнъж в тесен кръг приятели, че дори и да му се наложи да се прости с последното си пени, би възнаградил щедро всеки, събрал куража да изсипе тон желязо върху главата на госпожица Уивър.

Тази вечер песента дразнеше Хенри повече отвсякога, защото знаеше, че всеки момент нарцисите трябва да излязат на сцената и да попълнят правдоподобността на картината, впускайки се в страстно танго със зайците. Затова той направи усилие да използва най-пълноценно малкото му останало време.

— Много се радвам да те видя! — каза Хенри.

— Ш-ш-т! — обади се отново помощник-режисьорът.

Хенри помръкна. Дори Ромео не би могъл да постигне успех в ухажването при такава брутална намеса. И в мига, когато вече се беше взел в ръце, за да продължи, дойде и редът на Алис да излезе на сцената.

В мрачно настроение Хенри се залута из прашния полумрак. Заобиколи отдалече суфльорската кабина, откъдето можеше да я зърне, защото се страхуваше да не се натъкне на помощник-режисьора.

Уолтър Джелифи го намери в момент, когато беше седнал на един сандък и размишляваше за живота.

— Госпожица Уивър се оплаква, че зад кулисите се вдигал ужасен шум — каза той. — Искаше да те изгоня, но й казах, че си ми талисманът и по-скоро ще умра, отколкото да се разделя с теб. Би трябвало да се справя лесно с ниските тонове, а?

Хенри кимна замислено. Беше потиснат. Имаше чувството, че е нежелан като всеки друг натрапник на сцената.

Представлението продължаваше. Когато публиката избухваше в бурен смях, ставаше ясно, че на сцената е Уолтър Джелифи, докато летаргичната ѝ пасивност подсказваше, че на ход е госпожица Клариса Уивър. От време на време-пространството около Хенри се изпълваше с момичета, облечени в съответствие с изключителната фантазия на режисьора на постановката. Тогава разконспирираният детектив скачаше от мястото си и се опитваше да разпознае Алис, но всеки път, когато си помисляше, че я е видял, невидимият оркестър захващаше следващата мелодия и момичетата трябваше наново да излизат на сцената.

Чак към края на второто действие му се удаде възможност да продължи прочувствената си реч.

Действието в „Момичето от Брайтън“ бе достигнало критична точка. Ситуацията беше следната: героят, след като е лишен най-безсърдечно от наследство от богатия си баща благородник за това, че се е влюбил в героинята — бедна продавачка в магазин, се дегизира, като си слага вратовръзка в друг цвят и тръгва да я търси в един известен морски курорт, където тя също е дегизирана, като си е сменила роклята и работи като сервитьорка в ресторант „Ротонда“ на морския бряг. И двамата се разпознават един друг, но всеки си мисли, че самият той не е разкрит. След това всички вкупом напускат сцената и героинята остава сама с мислите си.

Това е криза в живота на героинята, но тя я посреща смело. Пее меланхолична песен, озаглавена „Моята кралица от Хонолулу“ с хор от японски девойки и български офицери.

Една от японските девойки беше Алис.

Тя стоеше малко встрани от другите японски девойки. Само с един скок Хенри се приближи до нея. Беше настъпил неговият час. Почувства се уверен и изпълнен с убедителни слова. В интервала след последния им разговор чувствата му бяха силно ферментирали и никакъв самоконтрол не бе в състояние да ги укроти. Практически е

невъзможно за новобранец, току-що въведен зад кулисите на мюзикъла, да не се влюби в някого, а в случай че е вече се е наредил сред жертвите на Купидон, страстта достига опасни мащаби.

Хенри реши — сега или никога! Забрави, че беше напълно възможно — както би го посъветвал здравият разум — да почака до края на представлението и на път за хотела да поднови горещите си молби към Алис да се омъжи за него. Имаше чувството, че разполага с не повече от четвърт минута до края на света. Действай светкавично! Това беше девизът на Хенри.

Той я хвана за ръката.

— Алис!

— Ш-ш-т! — отново изсъска помощник-режисьорът, но този път Хенри не му обърна никакво внимание.

— Чуй! Обичам те! Луд съм по теб! Какво значение има дали съм от бранша или не? Обичам те!

— Престанете с караниците!

— Няма ли да се омъжиш за мен?

Тя го погледна. Стори му се, че е разколебана.

— Тишина! — изрева помощник-режисьорът и Хенри утихна.

И в този момент, когато съдбата му се решаваше, откъм сцената се чу специфичният сигнал, показващ, че арията е към края си и че хорът трябва да се приготви за излизане. Като че ли привлечена от някаква магнетична сила, любовта на живота му се отдели от него и тръгна към сцената.

Мъж в положението на Хенри и в неговото състояние на духа не може да отговаря за постъпките си. Не виждаше нищо, освен Алис — беше сляп за факта, че в момента на сцената се извършваха сложни маневри. Единствената мисъл, която изпълваше съзнанието му, беше, че тя се отдалечава от него и че той трябва да я спре на всяка цена, за да изяснят окончателно въпроса.

Хенри се втурна отчаяно след нея. Тя беше далече от него и с всеки момент се отдалечаваше все повече и повече.

За да преодолее по-бързо делящото ги пространство, той направи скок напред.

Нито един млад мъж на прага на живота не трябва да бъде лишаван от следния ценен съвет: ако някога му се случи да е зад кулисите на някоя сцена, никога не бива да прави скок напред. Целият

декор е разположен така, че да попречи на тези, които искат да скачат. Сценичните дърводелци часове наред залагат капаните си и в сумрака просто няма начин да не паднеш в някой от тях.

Клопката, в която Хенри попадна най-напред, се оказа една разкована и леко изправена дъска, поставена така, че човек да не може да я забележи. А останената дупка не беше дълбока като кладенец, нито пък широка като църковна врата, но беше достатъчна — свърши работа. Препъвайки се в дъската, Хенри полетя напред с разперени ръце и крака.

Щом даден човек загуби опора, инстинктът тутакси му подсказва да се снабди веднага с друга. И той се вкопчва в най-близкото попаднало му под ръка нещо. Хенри сграбчи декора на хотел „Суперба“, гордостта на плажната ивица. Масивната фасада обаче се оказа измамно крехка — само един тънък дървен панел — и Хенри успя да се задържи за него може би за десета от секундата. След това под светлината на прожекторите скулптурната композиция от човек и дървен материал се блъсна в един български офицер, който тъкмо поемаше въздух, за да вземе нисък тон и се строполи величествено в сложна камара от хора и декори точно по средата на сцената.

Дотук всичко вървеше добре, и дума да няма. Публиката на предишните представления винаги оставаше някак резервирана към финалната песен, но тази вечер тя стана на крака и завика „Още!“. От всички краища на салона се чуваха молби Хенри да повтори номера си.

Но Хенри нямаше намерение да излиза на бис. Той се изправи на краката си малко смутен и започна да изтупва дрехите си. Оркестърът, разстроен от тази неочаквана и нерепетирана промяна на сценария, беше спрял да свири. Българските офицери и японските девойки също се чудеха какво да правят. Стояха на сцената в очакване на следващата изненада. Някъде от далечината се чу гласът на помощник-режисьора, който измисляше нови думи и гърлени звуци.

След малко Хенри, който разтриваше ударения си лакът, усети до себе си госпожица Уивър, а когато вдигна поглед, очите му срещнаха нейните.

Една от характерните ремарки в мелодрамата е „и излиза внимателно през дупката в оградата“. Това беше първото появяване на Хенри на сцена, но той се справи като ветеран.

— Драгоценни ми приятелю! — каза Уолтър Джелифи.

Беше полунощ и разговорът протичаше в хотелската стая на Хенри, където някак инстинктивно се беше добрал след представлението. В този момент не можеше да си представи друго по-сигурно убежище от уютното легло.

— Драгоценни ми приятелю, не се извинявай. Аз съм ти безкрайно задължен. На първо място, с твоето безпогрешно чувство за пространство и време на сцената, ти забеляза къде точно постановката се нуждае от повече живот и й го даде, финалът беше фантастичен — но още по-прекрасно беше това, че намесата ти доведе госпожица Уивър до истерия, което я накара да си подаде молбата за напускане. Тя се разделя с трупата утре.

Хенри се ужаси от размера на неприятностите, за които бе отговорен.

— И какво ще правиш сега? — тихо попита той.

— Какво ще правя! Та ние всички денонощно се молахме това да се случи — някакво чудо, което да ни отърве от госпожица Уивър. Нужна ни беше гениална личност като твоята, за да свърши тази работа. Съпругата на Сидни Крейн може да играе ролята и без репетиции. Тя беше дублираща актриса през целия минал сезон в Лондон. Крейн току-що говори с нея по телефона и тя ще пристигне с нощния влак.

Хенри се изправи в леглото.

— Какво?

— Какво има сега?

— Съпругата на Сидни Крейн?

— Да. Защо?

Слана попари душата на Хенри.

— Тя е жената, която ме нае. Сега ще ме отзоват оттук и ще трябва да се връщам в Лондон.

— Искаш да кажеш, че това е била съпругата на Крейн, така ли?

Джелифи го наблюдаваше със страхопочитание.

— Приятелю — каза той с патетичен глас, — ти направо ме плашиш. Като че ли твоята сила като талисман е безгранична. Пълниш залата с публика всяка вечер, освободи ни от оная Уивър, а сега ми съобщаваш и тази невероятна вест. При тегленето на жребия ми се падна Крейн и изобщо не вярвах, че ще спечеля джакпота.

— А аз утре ще получа телеграма от шефа, с която ще ме отзове.

— Не отивай. Остани с мен. Присъедини се към трупата — предложи му Джелифи.

Хенри запремига.

— Какво искаш да кажеш? Нито мога да пея, нито да играя.

Гласът на Джелифи беше пропит от искреност.

— Виж какво, момчето ми, мога да изляза на улицата и да събера сто човека, които могат да пеят и играят. Но не ми трябва. За какво са ми? Но четирилистна детелина като тебе, такава подкова, цар на талисманите — не се срещат вече такива. Рецептата се е изгубила. Ако си съгласен да останеш с мен, ще ти предложи договор за колкото години искаш. Нужен си ми за бизнеса. — Той стана. — Помисли, приятелю, и ми дай отговор утре. Огледай нещата от всички страни. Като детектив не те бива никак. Не би забелязал и тъпан в телефонна кабина. Нямаш бъдеще. Просто си един от многото. Но като талисман, момчето ми — нямаш равен. Не можеш да не успееш на сцената. Няма нужда някой да ти казва какво трябва да правиш. Погледни само десетките добри актьори, които са на улицата без работа. Защо? Няма късмет. Няма друга причина. С твоя късмет и малко опит ти ще бъдеш звезда преди още да си усетил. Премисли всичко това и ми дай отговор сутринта.

Пред очите на Хенри изплува образът на Алис, вече не така недостижима, Алис, която се разхожда — с него подръка, Алис, която му кърпи чорапите, Алис, която с ангелските си ръчички разтваря плика със заплатата му.

— Чакай, не си отивай. Ще ти дам отговор още сега.

Сцената е улица „Странд“, на ъгъла с улица „Бедфорд“, времето — спокойния следобед, когато онези, с чепатите лица и с ярките дрехи се събират на групички, за да се почеткат един-друг колко са велики.

Един глас се открояваше от останалите.

— Точно така! Кортидж и Шефа се опитват да ме прикоткат, обаче всеки път им отказвам. Вчера му казвам на Малоун: Не е за мене тая работа! Отново тръгвам с Уоли Джелифи, както обикновено. И в държавната съкровищница няма толкова пари, че да ме разубедят. Малоун нещо се развълнува. Той...

Това бе гласът на Пифийлд Райс, актьор.

---

[1] Вид италианско сирене — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.